

7- FARKINDALIĞININ FARKINDA OLAN İNSAN

MODO SAPIENS

Küçük barınaklarda özgür ve büyük insandan, büyük ve görkemli şehirlerde küçülen insana ...

Karmaşık bir insan ağı ve bu tür ağlar aracılığıyla oluşturduğumuz kurgu, toplumsal inşa ve hayali gerçeklikler, hep yaşamak istediğimiz, öte yandan kaçmaya çalıştığımız modern şehir organizmalarının ana sorunu haline geldi. Modo Sapiens tüm bu kaostan kurtulup özüne dönmeye çalışan farkında olan insandır.

Binlerce yıl önce Rift vadisinde başlayan hikayemiz alp dağlarının doruklarında Ötzi ile Sibiryada Denisova mağarasında, İberya'da mağara duvarlarına el işareti bırakırken, Mezopotamya'da buğday tohumlarını yere atıp başak vermelerini beklerken, Tibetin yüksek platolarında tabiatın şartlarını zorlayarak geliştirdiğimiz, dönüştürdüğümüz, sınırlarını aştığımız yaşam mücadelesiyle şekillendi.

Büyük nehir kenarlarını bereketli toprakları mesken tutan atalarımız bir arada yaşama ve var olma dürtüsüyle ilk yerleşim örnekleri ur ve uruk şehirlerini ortaya çıkardı. Bu noktadan itibaren artık insanoğlunun çizdiği yolun ve hikayesinin rengi değişmeye başladı. Gelişen zaman içerisinde bugün çok daha karmaşık kurguları olan mega boyutlu şehir organizmalarının bulunduğu yeni bir dünyanın kapılarında içeri girmiş durumdayız.

Doğadaki insan toprağa temas eden, güneşi, yağmuru hisseden, rüzgâra dokunan, suyu çıktığı kaynaktan henüz tazeyken tüketen insan özgürdü. Tüm bu sonsuz doku, renk ve olay örgüsü içerisinde yaşama olan heyecanını hiç yitirmedi. Küçük barınaklarında özgür ve büyük insandan, büyük ve görkemli şehirlerinde küçülen insanlara...

Neydi değişen? Büyüyen ve gelişen şehir bizlere sunduğu tüm kolaylıklara ve teknolojik hızlanmaya rağmen neden hala bazı zamanlarda kendimizi buraya ait hissetmeyen mutsuz insanlara dönüşüveriyorduk. Avcı toplayıcı genlerimizle giriştiğimiz teknolojik devrimler ve tükettiğimiz bitmeyecek sandığımız kaynaklarla kısır bir döngüye ve hayali gerçeklerle dolu sonsuz bir kaosa mı atıyorduk kendimizi? Farkındalığının farkında olan insan, ait olduğu yerin değerini unutmayan insan, özünü arayan insan, modern hayatın gereklerini doğaya entegre edebilen insan bu karamsar duvarları aşp özgür mekanlarına kavuştuğunda artık modo sapiense dönüştü.

NEDEN SAFRANBOLU?

Uzun zaman Safranbolu'nun bir köyü olan Karabük. 1927'de Zonguldak'ın ilçesi durumuna gelmiştir. 1934'te açılan Ankara Zonguldak demiryolunun duraklarından biri oldu. Yüzölçümü 4109 km²'dir. Bartın, Kastamonu, Çankırı, Bolu ve Zonguldak illeriyle komşudur. İlde Karadeniz ve karasal iklimlerinin özellikleri görülmektedir.

7- FARKINDALIĞININ FARKINDA OLAN İNSAN MODO SAPIENS

Safranbolu yüzyıllar boyunca tarım ve ticaretle yaşamış organik bir yerleşimken, 1939'da açılan demir çelik fabrikasıyla bir sanayi kentine dönüştü. Bereketli tarlalarında ki üzüm, çeltik, safran gibi ürünler yetiştirilemez oldu. Fabrikadan çıkan gazlarla şehrin havası kirlendi yaşam olumsuz etkilendi. Şehirleşmeye bu kadar yakın tarihte başlayan bir yerde şehirden uzaklaşmanın farkına varıldı.

PROJEMİZDE:

Avcı toplayıcı insanlığın ilk durak yeri yaşam hikayemizin ilk sığınağı mağaranın zaman içerisinde dönüşüp geliştiği basit çizgilerini koruyup bugün modern dünyaya evrilen konteyner modüllere dönüşümü sağladı. Burada pratik, ekonomik ve minimal standartlarda ortaya çıkan sürdürülebilir modo sapiens birimlerine ulaşıldı.

Sosyal yaşam ilişkilerinin yeniden ele alıp bugün dünyanın bütün şehirlerinde sorun teşkil ettiğini düşündüğümüz ekonomik ayrışmayı, sosyal dayanışma ve kolektif üretim çalışmaları ile yıkmak üzerine geliştirilen, psikolojik olarak birbirinden ayrışan insanları birbirine yaklaştıran sosyal ilişkileri yeniden ele alıp sosyal sürdürülebilirliği ortaya çıkaran mikro ölçek konteyner modüllerden makro ölçekte kurallı bir gelişim gösteren şehir hücreleri oluşturuldu.

Bütün insanların eşit olabildiği, dairesel odak noktalarında konumlanan meydanlardan sonsuz ufka doğru yayılan kılcal akslar üzerinde, dairesel olarak açılıp kültür ağlarının oluştuğu ve bu kılcal akslarda, meydanlardan dış çeperlere çıkıldıkça yükselen, Safranbolu'nun girift vadilerinde Sonsuzluğu yakalayan strüktür kendini gösterdi.

Strüktüre yatay ve düşey düzlemlerde bağlanan modüler birimler kendi içinde gelişerek dış çeperlerde yayılım gösterir. Modüler birim sistemi strüktürün yükseldiği bölgeler ile arasında kalan noktalarda mekansallığa kavuştuğu açık ve yarı açık alanlardan güneşe gökyüzüne ve Ufka dokunan mekanik sistemi oluşturur.

Mekanik sistemin ayrılan her bir kolu üzerinde zeminde peyzaj ve hobi bahçesi alanları oluşturuldu. Düşey ve yatay düzlemlerde uzanan modüller girintili alanlarda korunaklı hale geldi. Üç ana merkez daire etrafında gelişen ve bu merkezlerin kesiştiği bölgelerde oluşturulan rekreasyon alanlarında kolektif üretim merkezlerine ulaşıldı. Kolektif üretim tarlaları bölgede yetişen safran ve fabrikanın gelmesiyle tamamıyla kaybolan üzüm gibi çeşitli tarım ürünlerinin organik şekilde üretildiği alanlardır. Projenin kuzey ve kuzeybatı bölümlerinde konut birimleri yerleştirildi. Konut birimlerinin ulaştığı merkez meydanlarda eski köy meydanlarına öykünen bir yapı oluşturuldu. Burada sosyal mekanlar ve çarşı birimlerine ulaşıldı.